

OLIMPIADA DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ
Clasa a VIII-a
Școli/secții cu predare în limbile altor minorități naționale
Etape județeană/a sectoarelor municipiului București
16 februarie 2019

Se punctează oricare alte formulări/modalități de rezolvare corectă a cerințelor.

- Nu se acordă fracțiuni de punct. Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem.
- Se acordă zece puncte din oficiu. Totalul este de 120 de puncte.

Citește cu atenție următoarele texte:

A.

Străbat ulițele satului, dintr-un capăt în altul, la pas. Astăzi le privilegiez pe cele secundare, ramificații care se îndepărtează de șoseaua asfaltată. Explorez drumeagurile și potecile, cărările. În subsidiar caut un sens pentru capilaritatea rurală, un desen de ansamblu revelatoriu, fără a mă gândi expres la acest lucru. [...] Oamenii mă urmăresc cu privirea, cu discreție sau, dimpotrivă, provocator, căutând să se uite în ochii mei [...]. Există un soi de îndrăzneală a comunicării în spațiul public, chiar și vizuală, pe care eu o resimt ca agresivă, deși sunt conștient că face parte din cultura lor. Mă agasează, dar îmi păstrez controlul. Sunt foarte curioși, sunt foarte suspicioși. Am învățat să-i salut. Spun tare „Bună-ziuă!” și dau din cap. [...] E foarte important să dai din cap. Sunt foarte mulți vârstnici, care nu aud și nici nu văd bine. E obligatoriu să saluți, pentru că „a priori” toată lumea cunoaște pe toată lumea. E o cutumă, nu un adevăr. E de datoria ta să te porți ca și cum ai cunoaște fiecare persoană, e modul tău de a intra în comunitate. E ca și cum ai da „add” într-un grup virtual. La început am fost mai stingher, dar acum am o oarecare naturalețe. Când sunt în toane bune, reușesc să salut chiar cu un strop de bucurie, de entuziasm. Totul e foarte diferit față de acolo de unde vin, unde abia îi saluți pe cei din alte birouri, iar pe stradă îți ferești privirea de a celorlalți. Unde ești cu atât mai politicos, cu cât reușești să mergi printre oameni ca și cum nu i-ai vedea. Mă plimb fără un scop precis. Flanez*. Colecționez imagini, culori, nuanțe, mirosuri, izuri, zgomote, cuvinte, fără a le ierarhiza deocamdată în vreun fel. Ca tehnică, aș numi-o plimbare defocalizată. [...] Pășesc și privesc, nu-mi propun să văd ceva anume, nu-mi doresc să demonstrez nimic. Merg și observ cu o atenție vie și neutră, neapărat neutră. Realitatea „de văzut” trebuie să se impună de la sine și de aceea eu îi fac loc. Îmi împlânzesc pornirile și reacțiile profunde, le supraveghez să nu-mi tulbure percepția. Lucrurile trebuie să se vadă de la sine și să capete semnificație în context, așa că încerc să nu le luminez artificial dinăuntrul meu, cu blițul culturii încorporate în porniri și reflexe. Frumusețea naturii mai degrabă mă perturbă, dar face parte din regula jocului. Cei de aici n-o văd decât rareori.

Dan Lungu, **Pâlpâiri**

* a flana – a hoinări, a pierde timpul cu nimicuri

B.

Toleranța ar putea însemna faptul de a recunoaște și a accepta modul de a fi al altor persoane sau grupuri, adică faptul de a nu interzice, de a nu împiedica și de a nu interveni în comportamentul respectivei persoane sau al grupului. Este vorba de respectarea libertății celuilalt, a modului său de a gândi, simți și acționa, a convîngerilor sale. În fiecare zi ne confruntăm cu ocazii în care tolerăm sau suntem tolerați (în cele mai multe din cazuri). Însă în toleranță stă, de fapt, misterul evoluției umane. Poate că dacă ea nu exista, omul nu ar fi evoluat din peșterile sale. Poate că momentul în care, un individ l-a acceptat pe cel de lângă el cu defectele sale a fost unul decisiv, care l-a inclus pe el într-o familie, o gîntă, un trib, ș.a. Toleranța și respectul l-au făcut să ajungă astăzi aici. Toleranța se poate exprima la orice nivel: de la individ – la stat. La nivel individual – există o zicală: „Tratează-i întotdeauna pe alții așa cum ți-ai dori să fii tratat tu însuși”. Egalitatea între oameni ar trebui să reprezinte și azi un mod real de viață și nu o concepție uneori imposibil de atins. [...] În altă ordine de idei, toți greșim, dar încercăm să ne corectăm. Dacă ni se reproșează obiectiv, să reacționăm adecvat în loc să adoptăm agresivitatea. Dacă observația este subiectivă, să vorbim deschis despre asta. Dacă ne displace persoana, să ne gândim că, nici noi nu suntem pe placul tuturor și ne-ar deranja dacă am fi respinși. [...]

O societate ar trebui să arate ca o piramidă la baza căreia să fie democrația cu valorile și principiile sale, iar în vîrf toleranța. Toleranța e tendința de a trece cu vederea ceea ce este neesențial. Micile păcate, cele pe care le avem și noi, ca toată lumea, trebuie tratate cu blîndețe. [...] Ai tendința să-l jignești pe celălalt, gîndește-te că celălalt ești chiar tu! Acceptă-i defectele și calitățile, și pentru ceea ce este el, și pentru ceea ce ești TU.

Toleranța în societatea contemporană, în www.dmpdc.md

SUBIECTUL I – Elemente de construcție a comunicării

50 de puncte

Scrive pe foaia de concurs numărul cerinței și litera corespunzătoare răspunsului corect, cu privire la textul dat.

1. Sinonimele potrivite pentru sensul din text al cuvintelor *convingerilor* și *misterul* sunt, în ordine: **5 puncte**
  - a) ideilor, secretul;
  - b) părerilor, încifratul;
  - c) credințelor, taina;
  - d) incertitudinii, necunoscutul.
2. Fac parte din câmpul lexical al „toleranței” toate cuvintele din seria: **5 puncte**
  - a) *realitate, greșeală, egalitate*;
  - b) *respect, greșeală, reproș*;
  - c) *respect, libertate, egalitate*;
  - d) *societate, blândețe, agresivitate*.
3. Mijloacele de îmbogățire internă prin care s-au format cuvintele subliniate din fragmentul: *Frumusețea naturii mai degrabă mă perturbă, dar face parte din regula jocului. Cei de aici n-o văd decât rareori.* sunt, în ordine: **5 puncte**
  - a) compunere, derivare cu prefix;
  - b) conversiune/schimbarea valorii gramaticale, compunere;
  - c) derivare cu sufix, compunere;
  - d) derivare cu prefix, conversiune/schimbarea valorii gramaticale.
4. Există număr egal de sunete și de litere în toate cuvintele din seria: **5 puncte**
  - a) *celorlalți, exista, decisiv, chiar*;
  - b) *gintă, exprima, supraveghez, cei*;
  - c) *orice, chiar, ochii, celorlalți*;
  - d) *celuilalt, gintă, micile, celorlalți*.
5. În secvența *Acceptă-i defectele și calitățile* există: **5 puncte**
  - a) opt silabe;
  - b) nouă silabe;
  - c) douăsprezece silabe;
  - d) treisprezece silabe.
6. Valorile morfologice ale cuvintelor subliniate din secvența: *Oamenii mă urmăresc cu privirea, cu discreție sau, dimpotrivă, provocator, căutând să se uite în ochii mei*, sunt, în ordine: **5 puncte**
  - a) adjectiv propriu-zis, verb auxiliar;
  - b) adjectiv propriu-zis, verb predicativ;
  - c) adverb de mod, verb auxiliar;
  - d) adverb de mod, verb predicativ.
7. Funcțiile sintactice ale cuvintelor subliniate în secvența *Micile păcate, cele pe care le avem și noi, ca toată lumea, trebuie tratate cu blândețe* sunt, în ordine: **5 puncte**
  - a) complement direct, atribut adjectival;
  - b) complement direct, complement circumstanțial de mod;
  - c) subiect, atribut adjectival;
  - d) subiect, complement circumstanțial de mod.
8. În fraza: *În fiecare zi ne confruntăm cu ocazii în care tolerăm.*, elementul subordonator are valoarea morfologică de: **5 puncte**
  - a) adjectiv pronominal relativ;
  - b) pronume relativ;
  - c) pronume nehotărât;
  - d) adjectiv pronominal nehotărât.
9. În fraza: *Lucrurile trebuie să se vadă de la sine și să capete semnificație în context.*, există: **5 puncte**
  - a) propoziție subordonată subiectivă, propoziție subordonată predicativă;
  - b) propoziție subordonată subiectivă; propoziție subordonată completivă directă;
  - c) propoziție subordonată completivă directă; propoziție subordonată completivă directă;
  - d) propoziție subordonată subiectivă, propoziție subordonată subiectivă.
10. În fraza: *Poate că dacă ea nu exista, omul nu ar fi evoluat din peșterile sale.*, termenul regent subliniat are funcția sintactică de: **5 puncte**
  - a) complement circumstanțial de mod;
  - b) predicat nominal incomplet;
  - c) predicat verbal;
  - d) fără funcție sintactică.

SUBIECTUL al II-lea – Lectură și redactare

40 de puncte

a. Înțelegerea textului nonficțional (20 de puncte)

1. Precizează denumirea articolului din care este extras fragmentul. **4 puncte**
2. Menționează, într-un enunț, două aspecte care definesc toleranța. **4 puncte**
3. Explică, în 30-50 de cuvinte, semnificația afirmației: *Egalitatea între oameni ar trebui să reprezinte și azi un mod real de viață și nu o concepție uneori imposibil de atins.* **6 puncte**
4. Motivează, în 60 – 80 de cuvinte, scopul informativ al textului B. **6 puncte**

b. Scriere despre textul ficțional (20 de puncte)

Redactează o compunere, de 150-250 de cuvinte, în care să-ți exprimi opinia cu privire la diferența dintre lumea satului și cea a orașului de azi, valorificând textele date și experiența ta personală sau culturală.

În redactarea compunerii vei avea în vedere:

- formularea unui punct de vedere;
- formularea a două argumente, valorificând textele date și experiența ta personală sau culturală;
- formularea unei concluzii cu privire la tema dată;
- adecvarea conținutului la cerință.

Vei primi 6 puncte pentru redactarea răspunsului la punctul b (registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate – 1 p.; coerența textului - 1 p.; ortografie – 2 p.; punctuație – 1p.; așezarea în pagină și lizibilitatea – 1p.)

Notă! Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care textul are minimum 100 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea – Elemente de interculturalitate

(20 de puncte)

Prezintă, într-un text de minimum 150 de cuvinte, părerea ta *despre toleranță și înțelegere față de cei care aparțin altor culturi/spații culturale*, pornind de la afirmația:

Să-i iubim pe semenii noștri ca pe noi înșine, să măsurăm pe alții cu măsura cu care ne măsurăm pe noi, să prețuim lucrurile și nevoile lor prin cele ale noastre. Când le dorim ceea ce ne dorim nouă și când îi vom feri de ceea ce ne ferim noi, atunci vom împlini legea adevăratei iubiri. (Confucius)

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele:

- valorificarea afirmației lui Confucius;
- valorificarea experienței tale de lectură și de viață;
- prezentarea părerii tale;
- adecvarea conținutului la cerință.

Pentru redactarea textului se acordă 6 puncte (registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate – 1 p.; coerența textului – 1 p.; ortografie – 2 p.; punctuație – 1 p.; așezarea în pagină și lizibilitatea – 1 p.)

Notă! Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care textul are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.